

1. Answer in not more than **two** sentences

20

- (1) What is meant by urbanization?
- (2) What is patriarchal family?
- (3) What is the jurisdiction of Family court?
- (4) What is the need to implement Uniform civil Code?
- (5) When can a reunion take place in a joint family?
- (6) State the punishment for glorification of sati..
- (7) What is the status of children of void marriages ?
- (8) State the difference between half blood and uterine blood.
- (9) Who is disqualified from inheriting joint family property.
- (10) What is sapinda relationship?

II. Write short notes of any **four** of the following:—

20

- (1) Marumakkattayam law
- (2) Rights of a child in a womb
- (3) Maintenance of a Hindu wife
- (4) Child marriage
- (5) Dayabhaga law
- (6) Partial partition

III. Answer any **two** from the following:—

12

Give reasons for your answers

- (I) Meena's father arranges her marriage with Mohan. Mohan's mother demands as dowry a diamond set and Rs. five lakhs in cash. Meena's father gives it to her.
 - (1) What is the punishment to which Mohan's mother could be liable?
 - (2) After marriage ,who would be entitled to receive the diamond set and cash?
- (II) Sushma and Manoj were married under the Hindu Marriage Act. They have a five year old daughter. Sushma left the matrimonial home since two years due to fights with Manoj, whose behavior towards her was cruel.
 - (1) What is the status of their marriage?
 - (2) On what grounds can Sushma seek divorce from her husband? What has she to prove for that?
- (III) A, a 29 years old Hindu unmarried male wants to adopt a son to himself
 - (1) What are the conditions he must satisfy in order to be able to adopt?
 - (2) Will it make any difference if A was married?

- 4 Answer any **four** of the following:— 48
- (1) (a) State the grounds of divorce available to a Hindu wife under Hindu Marriage Act. 1955. 6
- (b) Elucidate briefly cruelty and desertion as ground for divorce 6
- (2) (a) What is co-parcenary property. 6
- (b) What are the rights and duties of co-parceners. 6
- (4) Explain different types of guardians under the Hindu Minority and Guardianship Act. State the powers of natural guardian under Hindu Minority and Guardianship Act, 1956. 12
- (5) Explain in detail adoption by an unmarried female under Hindu Adoption and Maintenance Act 1956. 12
- (6) Explain the rules for succession of a Hindu male dying intestate ? 12

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

१. दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

२०

- (१) 'शहरीकरण' म्हणजे काय?
- (२) 'पितृसत्ताक कुटुंब' म्हणजे काय?
- (३) कौटुंबीक न्यायालयाचे अधिकारिता क्षेत्र काय आहे?
- (४) समान नागरी कायद्याच्या अंमलबाजावणीची गरज काय?
- (५) एकत्र कुटुंब पद्धतीमध्ये पुर्णसंघटन केव्हा अस्तीत्वात येते?
- (६) सतीचे समर्थन करणाऱ्यास काय शिक्षा आहे?
- (७) अवैध विवाहसंबंधातून जन्मास आलेल्या आपत्याचे काय स्थान आहे?
- (८) 'हॉफ ब्लड' व 'युटेरीन ब्लड' मधील फरक स्पष्ट करा.
- (९) एकत्र कुटुंबाच्या वारसा हक्क मालमत्तेसाठी कोण अपात्र ठरू शकतो?
- (१०) 'सपिंड' नातेसंबंध म्हणजे काय?

२. खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा.

२०

- (१) मारुमाक्यट्म कायदा
- (२) गर्भात असलेल्या अर्भकाचे हक्क
- (३) हिंदू पत्नीची पोटगी
- (४) बाल विवाह
- (५) दयाभागा कायदा.
- (६) आंशिक विभागणी

३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन सोडवा. तुमच्या उत्तराचे योग्य कारण द्या.

१२

- (१) मीनाचे विवाह तिच्या वडिलांनी मोहन बरोबर पार पाडले. मोहनच्या आईने हुंडा म्हणून एक डायमंड सेट व पाच लाख रुपये रोखची मागणी केली. व मीनाच्या वडिलांनी वरिल मागणी पूर्ण केली.
- (१) मोहनच्या आईला काय शिक्षा होऊ शकते?
- (२) विवाहनंतर रोख रक्कम व डायमंडसेट घेण्यास कोण पात्र आहे?
- (२) सुषमा व मनोज हिंदू विवाह कायद्यांतर्गत विवाहीत आहेत. त्यांची एक पाच वर्षांची मुलगी आहे मनोजबरोबर भांडणांमुळे व त्याच्या क्रूर वागणूकीमुळे, सुषमा दोन वर्षांपासून वेगळी रहात आहे.
- (१) त्यांच्या विवाहसंबंधाचे काय स्थान आहे?
- (२) सुषमा कोणत्या कारणांतर्गत तिच्या पतिकडून घटस्फोट घेवू शकते. त्यासाठी तिला काय सिध्द करावे लागेल?
- (३) 'अ' या २९ वर्षीय अविवाहीत हिंदू पुरुषास एक मुलगा स्वतःसाठी दत्तक घ्यावयाचा आहे.
- (१) दत्तक घेण्यासाठी त्याने काय अटी पूर्ण करणे आवश्यक आहे!
- (२) जर अ विवाहीत असता, तर काही फरक पडला असता का?

४. खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

४८

- (१) (अ) हिंदू विवाह कायदा, १९५५ अंतर्गत हिंदू पत्नी कोणत्या कारणांतर्गत घटस्फोट घेवू शकते? ६
- (ब) 'क्रूरता' व 'वैभीचार' ही घटस्फोटाची कारणे थोडक्यात स्पष्ट करा. ६
- (२) (अ) सह-हिस्सेदारी मालमत्ता स्पष्ट करा. ६
- (ब) सह-हिस्सेदाराचे हक्क व कर्तव्य काय आहेत. ६
- (३) (अ) हिंदू विवाह कायदा १९५५ अंतर्गत वैध हिंदू विवाहसाठी अवाश्यक अटी स्पष्ट करा. ६
- (ब) 'हिंदू विवाह' हा 'करार' आहे की संस्कार आहे यावर चर्चा करा. ६
- (४) (अ) हिंदू पालकत्वाचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करा व हिंदू अज्ञान व पालकत्व कायदा १९५६ अंतर्गत नैसर्गिक पालकाचे अधिकार लिहा. १२
- (५) हिंदू दत्तक व निर्वाहनिधी कायदा, १९५६ अंतर्गत अविवाहीत महिलेने दत्तक घेण्यासंबंधीत तरतूदींवर गहण चर्चा करा. १२
- (६) हिंदू पुरुषाच्या मृत्यूनंतर त्याच्या मालमत्तेच्या वारसाचे नियम स्पष्ट करा. १२